

[Peder Jakobsen.]

de private handlende står for handelen, og jeg vil håbe, at man gennem et udvalgsarbejde kan finde en form herfor.

Det ærede medlem hr. Jørgen Gram nævnte, at Landbrugsrådets præsident, hr. Hauch, havde fremsat den udtalelse, at det ikke var landbruget, der ønskede disse eksportudvalg nedsat. Det er det måske heller ikke, men man kan sandelig ikke fra landbrugets side vente — vi konservative venter det i alt fald ikke —, at der skal komme et forslag fra en socialdemokratisk landbrugsminister om ophævelse af disse eksportudvalg og ophævelse af hele den centralisation, som eksportudvalgene betyder. Derfor må det blive en opgave for os andre, som finder, at der skal nye veje til, at fremsætte forslag herom, så at vi kan komme tilbage til de forhold og de måder at sælge varerne på, som vi mener er de rigtige. I det udvalgsarbejde, som skal finde sted, vil jeg håbe, at man kan finde frem til en sådan form, at man kommer bort fra den nuværende ordning, som faktisk rummes i eet lille stykke, nemlig lovforslagets § 1, stk. 1, hvori der står, at udførsel kun må finde sted gennem de af ministeren nedsatte udvalg. Jeg håber, at en forandring vil ske, og jeg vil også sige, at sker der ingen forandring her, bliver det meget, meget tvivlsomt, om man får det konservative folkepartis støtte til gennemførelsen af lovforslaget. Jeg vil håbe, at udvalgsarbejdet må føre til, at den fremtidige handel med landbrugsprodukter kan ske ikke alene til landbrugets gavn, men til hele samfundets gavn.

Aage Fogh: Jeg vil gerne begynde med at udtrykke min glæde over den stilling, det ærede medlem hr. Jørgen Gram indtog i dag. Det har nu gennem en årrække været en fast tilbagevendende begivenhed, at jeg har måttet diskutere dette spørgsmål med det ærede medlem, og det ærede medlem har altid været trofast fanevagt for den mest yderliggående socialisme på dette område, så det kan kun glæde mig, at det ærede medlem i dag var den, der stærkest gik ind for, at nu må denne tilstand bringes til ophør. Jeg har derfor al mulig grund til at tro, at der nu skulle være mulighed for at nå frem til en ændring af de forhold, der hidtil har hersket her. Jeg mindes, at det ærede medlem hr. Røhr Lauritzen i fjor ilede det ærede medlem hr. Jørgen Gram til hjælp for at understrege nødvendigheden af, at vi opretholdt eksportudvalgene i den form, de har. Jeg mindes

også, at for to år siden fik det ærede medlem tak både fra kommunisterne og fra den daværende ordfører for socialdemokratiet for den stilling, han indtog her. Der synes altså nu at være en mulighed for at nå til en ændring, og det hilser jeg med meget stor tilfredshed, for det har jeg på mit partis vegne talt for gennem en årrække.

Der findes næppe nogen lov, der i sine få paragraffer giver så stor myndighed til en minister og en organisation som denne lov. Forholdet er i virkeligheden det, at i kraft af disse 2—3 paragraffer er hele den danske landbrugshandel lagt i hænderne på ministeren og et par organisationer. Det kan ikke være nogen hemmelighed, at den form for handel, der nu er praktiseret gennem 16 år, selvfølgelig har ført med sig, at hele den stab af unge handelsmænd, der skulle uddannes til at føre Danmarks handel videre, mangler nu.

Der går mange rygter ude i landet, og jeg har personlig modtaget både mundtlig og skriftlig dokumentation for mange uheldige forhold i forbindelse med denne sag, men jeg må sige, at jeg føler mig ikke tilstrækkelig overbevist heraf til, at jeg i dag vil benytte materialet fra denne talerstol. Men i det udvalg, der skal nedsættes, ønsker jeg at få undersøgt tilbunds, om det er rigtigt, at man har eksempler på, at private handelsmænd har opsøgt markeder både i Italien, Frankrig og Belgien, og når disse private folk er kommet til vore eksportudvalg og har bedt om de nødvendige varer at handle med og har opgivet grundlaget derfor, er resultatet blevet, at eksportudvalgene har overtaget forretningen, og de private har fået lov at gå. Jeg tør som sagt ikke på grundlag af det materiale, der er til rådighed for mig, fra denne talerstol påstå, at det er rigtigt, men vi må have det undersøgt, så at dette forhold kommer til at ligge fuldstændig klart.

Målet for vort arbejde i denne sag er at få lagt forholdene sådan tilrette, at de private eksportører i fri kappestrid med de store andelsorganisationer kan arbejde for at afsætte varerne på verdensmarkedet. Hvem der vinder i spillet mellem andelsorganisationerne og eksportørerne, må fremtiden vise, men jeg tror, det ville være overmåde gavnligt, om vi fra rigsdagens side ville forme lovene på en sådan måde, at vi har sikkerhed for, at den kappestrid kommer i gang. Man kan ikke et øjeblik være i tvivl om, at den form, vi arbejder under i dag, medfører, at ungdommen holder sig tilbage. Den medfører også en fare for, at de udvalg, der som bekendt kun fornyes ved dødsfald,